

Hulp-op-maat opdracht 4: Aanwijzingen voor het selecteren van genrekenmerken

Voor opdracht 4 heb je minimaal twee beleidsteksten gedownload en bekeken. Nu is het de bedoeling dat je deze teksten met elkaar vergelijkt en achterhaalt wat de belangrijkste kenmerken zijn van dit tekstgenre. Hieronder vind je een aantal aanwijzingen dat je kan helpen bij het opstellen van de lijst met genrekenmerken. Je kunt ze een voor een nalopen in de tekst die je gedownload hebt.

1. Inhoudelijk:

- Beschrijving van het probleem: waar in de tekst wordt het probleem dat centraal staat beschreven en op welke manier (bijvoorbeeld via een centrale vraag)?
- Worden de doelstellingen van de tekst expliciet gemaakt en zo ja, op welke plek? Is het hoofddoel van de tekst duidelijk?
- Worden expliciete maatregelen beschreven om het probleem aan te pakken en zo ja, op welke manier? Is er alleen aandacht voor de positieve effecten van de maatregelen of ook voor de mogelijke negatieve effecten?
- Wordt er expliciet advies gegeven over de in te voeren maatregelen en zo ja, op welke manier en op welke plek in de tekst? Is duidelijk aangegeven welke maatregel de voorkeur heeft en waarom?
- Worden er ook aanbevelingen gedaan om toekomstig beleid in goede banen te leiden? Wordt bijvoorbeeld duidelijk gemaakt welke concrete acties er nodig zullen zijn?
- Worden eventuele maatregelen en aanbevelingen nauwkeurig beschreven? Worden er argumenten aangedragen en zo ja, hoeveel? Zijn die argumenten ingebed in of komen ze voort uit een theoretische achtergrond (kader)?

2. Toon richting de lezer:

- Wat is de toon van de tekst? Is deze formeel of informeel? Worden lezers direct aangesproken? Blijkt duidelijk uit de tekst voor welke doelgroep deze is bedoeld?

3. Presentatie:

- Wat is de lengte van de tekst (in pagina's)?
- Hoe is de tekst opgebouwd? Uit welke onderdelen bestaat de tekst (denk aan inleiding, beschrijving probleem, et cetera). Let ook op de systematiek in de tekst: wordt er bijvoorbeeld gebruikgemaakt van hoofdstukken, paragrafen, tekstblokjes en alinea's?
- Maakt de presentatie van de tekst een oriënterende of globale lezing mogelijk?
- Hoe is de alinea-indeling? Kan de lezer snel achterhalen welke informatie bij elkaar hoort en wat de hoofdzaken zijn? Zijn de tekstverbanden (bijvoorbeeld opsommend, tegenstellend, oorzakelijk of samenvattend) duidelijk?
- Is er een leeswijzer (dat wil zeggen een alinea met informatie over hoe de tekst is opgebouwd en welke informatie de lezer waar kan vinden) opgenomen in de tekst?
- Staan er ook afbeeldingen of andere figuren/schema's in de tekst?

Formulering:

- Wat valt op aan de schrijfstijl (zinsconstructies en woordkeuze)? Kijk bijvoorbeeld eens naar de zinslengte, het gebruik van actieve of passieve (lijdende vorm) zinnen en het gebruik van voorzetsels en bijwoorden.